Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Voorstel APV bepaling om overlast fatbikes tegen te gaan
Portefeuille:	Verkeer, vervoer, luchtkwaliteit
Directie:	V&OR
Datum behandeling staf WH	College B&W van 25 november 2025 (vrijgave voor consultatie stadsdelen en stadsgebied Weesp)
Datum adviesaanvraag:	26 november 2025
Deadline ontvangst advies:	6 januari 2026
Advies mailen naar:	veiliglopenenfietsen@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken:	Collegevoordracht concept APV artikel over fatbikeverbod in bepaalde gebieden Bijlage 1: Raadsinformatiebrief Bijlage 2: Concept Raadsvoorstel APV wijziging fatbikes Bijlage 3: Participatieplan Fatbikeverbod in bepaalde gebieden Bijlage 4: Juridisch advies V&OR
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?	Nee

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	Nieuw-West
Procesbegeleider:	
Datum weekstart/staf:	2 dec 2025
Datum stadsdeelcommissie:	9 dec 2025 (oordeelvormend), 16 dec 2025 (besluitvormend)
Datum dagelijks bestuur:	6 jan 2026
Meegestuurde stukken:	Bijlage 1: Gevraagd advies fatbikes GroenLinks Bijlage 2: Gevraagd advies fatbikes Partij van de Arbied Bijlage 3: Gevraagd advies fatbikes DENK Bijlage 4: Gevraagd advies fatbikes GoedBeterWest!

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).

Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

...

Graag consulteren wij het stadsdeel over het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam om overlast van fatbikes tegen te gaan d.m.v. een nieuwe bepaling in de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) .

Op basis van deze nieuwe bepaling krijgt de burgemeester de mogelijkheid om gebieden aan te wijzen waar geen fatbikes mogen rijden. Het gaat dus niet om een totaalverbod van fatbikes in Amsterdam. Maar het is een mogelijkheid om de fatbike te weren in straten of gebieden waar onevenredige hinder of overlast ontstaat, veroorzaakt door (personen op rijdende) fatbikes. Daarnaast heeft het als doel verkeershinder te kunnen voorkomen en kwetsbare verkeersdeelnemers te beschermen. Fatbikes zijn in veel gevallen opgevoerd en zorgen vanwege hun grootte en hoge snelheid op drukke locaties snel tot hinder. Tot en met 5 januari kan hierop gereageerd worden.

Het is de bestuurlijke wens van het college om snel richting de gemeenteraad te gaan en snel te starten met het eerste gebiedsverbod. Vervolgens wordt gekeken of het verbod in meerdere gebieden in de stad kan worden ingevoerd. Voor het aanwijzen van de gebiedsverboden volgt een nadere uitwerking, inclusief communicatie en handhaving. Hier worden de stadsdelen ook bij betrokken en bekijken we welke gebieden in aanmerking komen voor een gebiedsverbod.

Graag verwijzen wij jullie voor meer informatie naar de stukken in de bijlage:
Collegevoordracht concept APV artikel over fatbikeverbod in bepaalde gebieden
Bijlage 1: Raadsinformatiebrief
Bijlage 2: Concept Raadsvoorstel APV wijziging fatbikes
Bijlage 3: Participatieplan Fatbikeverbod in bepaalde gebieden
Bijlage 4: Juridisch advies V&OR

Vragen aan het stadsdeel (reactie uiterlijk 5 januari):
Wat vinden jullie van het voorstel voor een APV-bepaling om overlast van fatbikes tegen te gaan?
Zien jullie de toegevoegde waarde van deze bepaling voor het stadsdeel?
Hoe wordt de hinder of overlast van fatbikes in het stadsdeel momenteel ervaren? Zijn daar signalen en/of meldingen van?

Conceptadvies DB
Het dagelijks bestuur formuleert hier – indien van toepassing – voor de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het dagelijks bestuur is blij met elke maatregel om de overlast van fatbikes terug te dringen, mits deze juridisch houdbaar zijn. Het dagelijks bestuur prijst het lef van het college om hierin de vlucht vooruit te nemen waar de benodigde landelijke regelgeving nog uitblijft. Gezien de urgentie begrijpen we dat nu voor een maatregel gekozen wordt die juridisch misschien vragen op gaat roepen en waarmee het helaas nog niet mogelijk is om alle te snelle fietsen op de fietspaden te weren. We zien in de maatschappelijke reacties op het persbericht van 26 november dat de noodzaak iets te doen breed gesteund wordt. Dit voorstel kan zo meehelpen om de urgentie van een structurele maatregel door de Rijksoverheid aan te geven. Daarnaast vertrouwt het dagelijks bestuur erop dat het college zich samen met alle relevante partners en belangenverenigingen in blijft zetten voor deze landelijke lobby.

Overlast in Nieuw-West
Het dagelijks bestuur herkent de urgentie voor de aanpak, ook wij krijgen veel signalen en meldingen over ervaren overlast door bestuurders van fatbikes en zien het aantal ongelukken met deze, vaak jonge, weggebruikers stijgen. De overlastmeldingen komen vanuit heel Nieuw-West, maar concentreren zich vooral in en rond middelbare scholen, parken, pleinen en winkelgebieden. Het gaat hierbij om rijden over de stoep, voetpaden en in voetgangersgebieden, te hard en roekeloos rijden, veelal gecombineerd met intimiderend gedrag.

Handhaving en monitoring
De effectiviteit van de maatregel is, naast de vraag of deze juridisch houdbaar blijkt, gekoppeld aan voldoende handhavingscapaciteit. We zien dat bijvoorbeeld voor het handhaven van de maximumsnelheid, of voor het handhaven van fietsen op stoepen en pleinen, nu al te weinig capaciteit beschikbaar is. We zijn heel tevreden over de

samenwerking met handhaving en politie bij de integrale leefbaarheidsacties in Nieuw-West en met de specifiek ontwikkelde handhaving gericht op het constateren van en optreden tegen fatbikes die zijn opgevoerd en/of voorzien van een gashendel. We zien graag een verdere intensivering hiervan, omdat dit de pakkans verhoogd en de publiciteit zorgt voor een goed ontmoedigend effect. Voldoende handhavingscapaciteit is ook essentieel om de gebiedsverboden tot zichtbaar resultaat te laten leiden. Dit moet niet ten koste gaan van de handhavingscapaciteit op de andere openbare orde en (verkeers- en sociale) veiligheidsopgaven in Nieuw-West.

Daarnaast adviseert het dagelijks bestuur om de effecten van het gebiedsverbod nauwgezet te monitoren. En dan niet alleen in het betreffende gebied, maar zeker ook in de omgeving ervan. Zoals bij de invoering van veel restrictief beleid is ook hier het optreden van een waterbedeffect een reële verwachting. We adviseren om vooraf, in overleg met alle stadsdelen en de veiligheids- en handhavingsparters, duidelijk vast te leggen waarop gemonitord gaat worden en op welke momenten geëvalueerd wordt.

Aan te wijzen gebieden
Het dagelijks bestuur wordt graag vroegtijdig en nauw betrokken bij het bepalen van de gebieden waar het APV verbod ingevoerd wordt. We vinden het verstandig dat het college voornemens is te starten met parken en adviseren om hierbij een beperkt aantal parken verspreid over de stad te kiezen. Zo kan in meerdere stadsdelen ervaring worden opgedaan. Ook komt er dan meer duidelijkheid over de juridische houdbaarheid voordat tot verdere stadsbrede uitrol wordt overgegaan. Het Rembrandtpark leent zich volgens het dagelijks bestuur goed als gebied om in Nieuw-West mee te starten.

Participatie
Aangezien de gebruikers van fatbikes grotendeels jong zijn adviseert het dagelijks bestuur om naast de in het participatieplan opgenomen belangenorganisaties, ook actief in gesprek te gaan met de jongerenadviesraad over hun ideeën omtrent het aanpakken van de fatbike overlast.

Advies stadsdeelcommissie
Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

Op 16 december 2025 zijn de volgende adviezen in de stadsdeelcommissie ter stemming gebracht. Voor de toelichting bij de adviezen wordt verwezen naar de afzonderlijke adviezen in de bijlagen.

Gevraagd advies lid Nijhof (GL)
Start een sterke lobby op richting de verantwoordelijke minister in Den Haag voor een algeheel verbod op het gebruik van elektrische fietsen onder de 12 jaar om zo de strijd aan te gaan tegen de enorme overlast door fatbikers, om overgewicht bij kinderen tegen te gaan en om onnodig hersenletsel te voorkomen. Voer daarnaast een helmplicht in voor alle gebruik van elektrische fietsen.
Advies aangenomen met 15 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW!) en 1 stem tegen (FvD) Afwezig: 1 PvdA

Gevraagd advies lid Daher (PvdA)
(1) Versterk de juridische grondslag door de focus te verbreden en leer van de pioniersrol
Het juridisch advies stelt dat een verbod op basis van verkeersveiligheid lastig via de APV te regelen is. Wij stellen voor het argumentatiekader te verbreden naar openbare orde, hinder en gedrag. Dit sluit beter aan bij de APV en bij de door het DB gesignaleerde problematiek van intimidatie en roekeloos rijgedrag op stoepen en pleinen. Deze benadering vindt steun in jurisprudentie over vergelijkbare gebiedsverboden (bierfiets, skateboards).
Advies unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD). Afwezig: 1 PvdA

(2) Koppel de lokale pilot aan een krachtige, gecoördineerde landelijke lobby en wees realistisch over handhaving
Het DB wijst terecht op het ontbreken van landelijke wetgeving en de beperkte handhavingscapaciteit. Onze lokale maatregel moet nadrukkelijk worden gepositioneerd als een noodmaatregel en een pilot voor nationaal beleid.

Enschede kiest voor een beperkte reikwijdte (alleen het winkelgebied tijdens winkeltijden) om het verbod proportioneel te houden. Dit onderstreept het belang van het DB-voorstel om te starten met een beperkt aantal parken. Bovendien kampt Enschede met dezelfde handhavingsdilemma's: hun BOA's mogen niet achtervolgen of fysiek ingrijpen voor een APV-overtreding, wat de effectiviteit ernstig beperkt. Dit bevestigt DB zorg over capaciteit en roept de vraag op of handhaving wel het juiste instrument is.
Wij adviseren daarom:

- (2.1) Onze pilot en de daaruit volgende monitoringsresultaten (overlast, ongevallen, handhaafbaarheid) actief te delen met het Ministerie van I&W en overheid, als concreet bewijs dat lokale noodmaatregelen ontoereikend zijn.

Advies unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD). Afwezig: 1 PvdA

- (2.2) De lobby te richten op de bron van het probleem: het eenvoudig opvoeren en illegaal in de handel brengen van deze voertuigen.

Advies unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD). Afwezig: 1 PvdA

(3) Zet in op een integraal pakket naast handhaving: Educatie en Gedrag
Een verbod is repressief en, zoals Enschede laat zien, moeilijk te handhaven. Een duurzame oplossing vereist ook preventie en gedragsverandering.
De politieke discussie in Enschede toont dat een smal verbod op één type voertuig op weerstand kan stuiten en als symboolpolitiek kan worden gezien. Dit versterkt het belang van een brede, positieve aanpak.
Wij adviseren daarom, in lijn met uw voorstel om jongeren te betrekken, te investeren in een offensief aan educatieve en alternatieve maatregelen:

- (3.1) Ontwikkel samen met scholen, Halt en veiligheidsvoorlichters een gericht voorlichtingsprogramma over de risico's van opgevoerde e-bikes en fatbikes.

Advies unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD). Afwezig: 1 PvdA

<u>Gevraagd advies lid Guduk (DENK)</u>
Advies 1 – Versterk de handhaving op hinderlijk of gevaarlijk gebruik van fietsen/e-bikes, waaronder: – zigzaggen, racen, gevaarlijk inhalen;
– groepsgewijs met hoge snelheid rijden;
– rijden met meerdere passagiers, wat de veiligheid verlaagt. (APV – hinderlijk gebruik openbare ruimte)

Advies unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD). Afwezig: 1 PvdA

Advies 2 – Intensiveer de controle op fatbikes/e-bikes die sneller gaan dan 25 km/u of niet aan de wettelijke eisen voldoen.

Advies unaniem aangenomen met 16 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 3 GL, 3 D66, 1 GBP, 1 GBW, 1 FvD). Afwezig: 1 PvdA

Advies 3 – Onderzoek waar lagere maximumsnelheden (bijv. 15 km/u) haalbaar zijn op basis van wegontwerp en drukte. (Verkeersbesluit – niet selectief per voertuigtype)

Advies verworpen met 5 stemmen voor (3 DENK, 2 PvdA), 8 stemmen tegen (1 FvD, 3 GL, 3 D66, 1 GBW!) en 3 onthoudingen (2 VVD, 1 GBP). Afwezig: 1 PvdA

<u>Gevraagd advies lid Boon (GBW!)</u>
Zet in op het herinvoeren van aparte fiets en voetpaden in de Amsterdamse parken. Breng de fietspaden terug in de parken. Maak met zebrapaden duidelijke oversteekplekken in de parken.

Advies aangenomen met 10 stemmen voor (2 VVD, 3 DENK, 2 PvdA, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD) en 6 stemmen tegen (3 GL, 3 D66) Afwezig: 1 PvdA

<u>Conceptadvies DB</u>

Advies aangenomen met 13 stemmen voor (2 VVD, 3 GL, 3 D66, 2 PvdA, 1 GBP, 1 GBW!, 1 FvD) en 3 stemmen tegen

(3 DENK) Afwezig: 1 PvdA

Finaal advies DB

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

In onderstaand finaal advies van het dagelijks bestuur zijn de aangenomen adviezen vanuit de stadsdeelcommissie verwerkt.

APV-verbod en lobby

Het dagelijks bestuur is blij met elke maatregel om de overlast van fatbikes terug te dringen, mits deze juridisch houdbaar zijn. Het dagelijks bestuur prijst het lef van het college om hierin de vlucht vooruit te nemen waar de benodigde landelijke regelgeving nog uitblijft. Gezien de urgentie begrijpen we dat nu voor een maatregel gekozen wordt die juridisch misschien vragen op gaat roepen en waarmee het helaas nog niet mogelijk is om alle te snelle fietsen op de fietspaden te weren. We zien in de maatschappelijke reacties op het persbericht van 26 november dat de noodzaak iets te doen breed gesteund wordt. Dit voorstel kan zo meehelpen om de urgentie van een structurele maatregel door de Rijksoverheid aan te geven.

Het dagelijks bestuur adviseert om het argumentatiekader vanuit de APV zo breed mogelijk in te steken, gericht op openbare orde, hinder en gedrag.

Daarnaast adviseert het dagelijks bestuur aan het college om zich samen met alle relevante partners en belangenverenigingen intensief in te blijven zetten voor de landelijke lobby gericht op:

- een algeheel verbod op het gebruik van elektrische fietsen onder de 12 jaar;
- een helmplicht voor alle gebruikers van elektrische fietsen;
- een verbod op het opvoeren van elektrische fietsen;
- een verbod op verkoop van opvoersetjes voor elektrische fietsen;
- invoering kentekens, registratieplicht en typegoedkeuring voor alle elektrische fietsen;
- hierbij passende effectieve handhavingsbevoegdheden voor gemeentelijke BOA's.

Overlast in Nieuw-West

Het dagelijks bestuur herkent de urgentie voor de aanpak, ook wij krijgen veel signalen en meldingen over ervaren overlast door bestuurders van fatbikes en zien het aantal ongelukken met deze, vaak jonge, weggebruikers stijgen. De overlastmeldingen komen vanuit heel Nieuw-West, maar concentreren zich vooral in en rond middelbare scholen, parken, pleinen en winkelgebieden. Het gaat hierbij om rijden over de stoep, voetpaden en in voetgangersgebieden, te hard en roekeloos rijden, veelal gecombineerd met intimiderend gedrag.

Handhaving en monitoring

De effectiviteit van de maatregel is, naast de vraag of deze juridisch houdbaar blijkt, gekoppeld aan voldoende handhavingscapaciteit. We zien dat bijvoorbeeld voor het handhaven van de maximumsnelheid, of voor het handhaven van fietsen op stoepen en pleinen, nu al te weinig capaciteit beschikbaar is. We zijn heel tevreden over de samenwerking met handhaving en politie bij de integrale leefbaarheidsacties in Nieuw-West en met de specifiek ontwikkelde handhaving gericht op het constateren van en optreden tegen te snel rijdende fatbikes die zijn opgevoerd en/of voorzien van een gashendel. We adviseren een verdere intensivering hiervan, omdat dit de pakkans verhoogd en de publiciteit zorgt voor een goed ontmoedigend effect. We adviseren om de politie te vragen hierbij ook extra in te zetten op gevaarlijk rijgedrag en het vervoeren van meer dan 1 passagier.

Voldoende handhavingscapaciteit is ook essentieel om de gebiedsverboden tot zichtbaar resultaat te laten leiden. We adviseren om de benodigde handhaving voor de gebiedsverboden niet ten koste te laten gaan van de handhavingscapaciteit op de andere openbare orde en (verkeers- en sociale) veiligheidsopgaven in Nieuw-West.

Daarnaast adviseert het dagelijks bestuur om de effecten van het gebiedsverbod nauwgezet te monitoren. En dan niet alleen in het betreffende gebied, maar zeker ook in de omgeving ervan. Zoals bij de invoering van veel restrictief beleid is ook hier het optreden van een waterbedeffect een reële verwachting. We adviseren om vooraf, in overleg met alle stadsdelen en de veiligheids- en handhavingsparters, duidelijk vast te leggen waarop gemonitord gaat worden en op welke momenten geëvalueerd wordt. Ook adviseren we de monitoringsresultaten actief landelijk te delen met andere gemeenten, belangenverenigingen en rijksoverheid.

Aan te wijzen gebieden
Het dagelijks bestuur wordt graag vroegtijdig en nauw betrokken bij het bepalen van de gebieden waar het APV verbod ingevoerd wordt. We vinden het verstandig dat het college voornemens is te starten met parken en adviseren om hierbij een beperkt aantal parken verspreid over de stad te kiezen. Zo kan in meerdere stadsdelen ervaring worden opgedaan. Ook komt er dan meer duidelijkheid over de juridische houdbaarheid voordat tot verdere stadsbrede uitrol wordt overgegaan. Het Rembrandtpark leent zich volgens het dagelijks bestuur goed als gebied om in Nieuw-West mee te starten.

Participatie en educatie
Aangezien de gebruikers van fatbikes grotendeels jong zijn adviseert het dagelijks bestuur om naast de in het participatieplan opgenomen belangenorganisaties, ook actief in gesprek te gaan met de jongerenadviesraad over hun ideeën omtrent het aanpakken van de fatbike overlast.
Het college geeft aan dat er al veel wordt gedaan aan educatie en voorlichting. Toch ziet het dagelijks bestuur hier nog wel mogelijkheden om beter aan te sluiten bij de leefwereld van de jongeren, zeker als hierbij ook de jongerenadviesraad bij wordt betrokken. Het dagelijks bestuur adviseert om samen met de jongerenadviesraad, scholen, Halt en veiligheidsvoorlichters een gericht voorlichtingsprogramma te ontwikkelen over de risico's van opgevoerde e-bikes en fatbikes.

Inrichting openbare ruimte
Een aantal jaren geleden zijn bijna alle parken voetgangersgebied geworden waar tevens gefietst mag worden. De paden worden sindsdien gedeeld door voetgangers en fietsers. Toentertijd was dat vooral ingevoerd om de snorfiets uit parken te weren. We zien nu dat de elektrische fiets in feite de nieuwe snorfiets is geworden. Daarbovenop is het steeds drukker geworden. Die drukte in combinatie met het grote snelheidsverschil maakt dat vermenging van voetgangers en fietsers in de openbare ruimte steeds vaker tot gevaarlijke situaties en ongelukken leidt. Het dagelijks bestuur adviseert dan ook om naar de toekomst, bij groot onderhoud en herinrichtingen, in te zetten op het herinvoeren van aparte fiets en voetpaden in de Amsterdamse parken en in woonbuurten met grote voetgangerszones (zoals bijvoorbeeld bij Geer Ban, Landzicht en Kweekhoven in Osdorp). Zorg daarbij dan ook voor veilige oversteekplekken in de parken daar waar voet- en fietspaden elkaar kruisen.

Reactie college op advies dagelijks bestuur